

**Sprawozdanie z działalności Ośrodka
Pomocy Społecznej w Poniatowej
i wykonania zadań
za 2023 r.**

PS.8112.26.2024

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Poniatowej w szczególności opiera się na podstawie:

1. ustawy o pomocy społecznej
2. ustawy o świadczeniach rodzinnych
3. ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
4. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
5. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie/ ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej
6. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
7. ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
8. ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
9. ustawy Prawo ochrony środowiska
10. ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
11. ustawy o dodatkach mieszkaniowych
12. ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu

W ramach pomocy Ośrodek obejmuje miasto Poniatowa i 17 sołectw z Gminy.

AD 1.

Na podstawie ustawy o pomocy społecznej udzielono pomocy w następujących formach:

zadania własne – gminy

Zasiłek stały - przyznano dla 48 osób (w tym 39, samotnie gospodarujących), na kwotę 258 925,85 zł - z dotacji od wojewody.

Zasiłek przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego. Wysokość zasiłku stanowi różnicę między kryterium ustawowym (na osobę w rodzinie 600 zł, osoby samotnie gospodarującej – 776 zł) a faktycznym dochodem na osobę w rodzinie lub dochodem osoby samotnie gospodarującej. Kwota zasiłku nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. Maksymalna wysokość zasiłku wynosi 719 zł.

Składka zdrowotna - opłacana dla 42 osób otrzymujących zasiłek stały - na kwotę 20 853,09 zł - z dotacji od wojewody

Składka zdrowotna opłacana jest dla osoby, która nie podlega ubezpieczeniu z innego tytułu.

Program „Posiłek w szkole i w domu”

- pomocą objęto 200 osób, na kwotę 160 855,40 zł - w tym dotacja wojewody – 121 666,20 zł, z tego:

posiłek - dla 69 osób, na kwotę – 40 311,20 zł w tym:

- dla 13 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej,
- dla 54 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,

- dla 2 osób dorosłych.

zasiłek celowy - dla 73 osób, na kwotę – 116 750 zł (24 650 zł – środki Gminy i 92 100 zł – z dotacji)

dożywianie dzieci bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego – dla 8 dzieci na kwotę 3 794 zł. Jest to forma pomocy przyznawana na wniosek dyrektora szkoły.

Usługi opiekuńcze - przyznane dla 29 osób - przez 7 020 godzin, na kwotę 183 165,53 zł ze środków własnych Gminy.

Pomoc w postaci usług opiekuńczych przyznawana jest w związku z koniecznością sprawowania opieki osób innych, wynikającą ze złego stanu zdrowia, stopnia niepełnosprawności bądź wieku. Zakres usług ustala pracownik socjalny na podstawie wywiadu środowiskowego uwzględniając potrzeby osób i rodzin oraz możliwości Ośrodka. Odpłatność za usługi określała Uchwała Rady Miejskiej z dnia 7 lutego 2019 roku.

Zasiłek okresowy - przyznano 21 osobom na kwotę 29 611,65 zł (w tym dotacja wojewody 28 447,65 zł).

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności z powodu: długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia itp. Wysokość zasiłku stanowi różnicę pomiędzy kryterium ustawowym (600 zł na osobę w rodzinie, 776 zł osoby samotnie gospodarującej) a faktycznym dochodem na osobę w rodzinie lub dochodem osoby samotnie gospodarującej. Minimalna wysokość zasiłku okresowego – 20 zł. W przypadku osoby samotnie gospodarującej, kwota zasiłku okresowego nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie miesięcznie.

Zasiłki celowe - przyznano 27 osobom na kwotę 36 367,96 zł (w tym zasiłek specjalny - dla 6 osób na kwotę 13 701,05 zł).

Pomoc w tej formie była przyznawana również dla uczestników Projektu „Aktywizacja Społeczno-Zawodowa Klientów Ośrodka”, który jest realizowany na podstawie umowy RPLU.11.01.00-06-0030/18 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 Oś Priorytetowa 11 WŁĄCZENIE SPOŁECZNE Działanie 11.1 Aktywne włączenie, w ramach konkursu otwartego: nr RPLU.11.01.00-IP.02-06-002/18 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa, umowa nr RPLU.11.01.00-06-0030/18-00 z dnia 20 maja 2019 r. Kwota wypłaconych zasiłków dla uczestników Projektu wynosiła 20 651,05 zł.

Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału itp.

Specjalny zasiłek celowy przyznaje się osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe tj. 600 zł w rodzinie i 776 zł osoby samotnie gospodarującej - w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Ustawa określa górną wysokość zasiłku, odpowiednio: dla osoby samotnie gospodarującej 776 zł, dla osoby w rodzinie – kwota 600 zł pomnożona przez liczbę osób w rodzinie.

Schronienie – opłacono dla 2 osób bezdomnych w schronisku dla osób bezdomnych na łączną kwotę 7 520,27 zł.

Sprawienie pogrzebu – Gmina Poniatowa w 2023 r. nie ponosiła kosztów na sprawienie pogrzebu.

Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej – Gmina Poniatowa opłaciła pobyt za 5 osób na kwotę 192 262,26 zł.

Interwencja kryzysowa – w 3 rodzinach.

Praca socjalna - prowadzona w 234 rodzinach: obejmuje między innymi pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą łącznie:

144 rodzin (296 osób); w tym:

- pomocą pieniężną – 107 rodzin (208 osób)
- pomocą niepieniężną – 62 rodzin (172 osoby)
- wyłącznie pracą socjalną – 105 rodzin (244 osoby)

Powody przyznania pomocy rodzinom:

ubóstwo – 90

bezdomność - 2

potrzeba ochrony macierzyństwa – 22

bezrobocie – 61

niepełnosprawność – 82

długotrwała choroba lub ciężka choroba – 103

bezzadanie w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - 14, w tym:

rodziny niepełne – 10

rodziny wielodzietne - 3

przemoc w rodzinie – 3

alkoholizm – 25

trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 2

narkomania - 2

Typy rodzin objętych pomocą społeczną

RODZINY OGÓŁEM

– 249 w tym na wsi - 76, z tego:

rodziny z dziećmi - 63, w tym na wsi - 25

rodziny niepełne – 18, w tym na wsi - 5

rodziny emerytów i rencistów – 39, w tym na wsi – 7.

Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje ze Stowarzyszeniem Klub Abstynenta

„ANIMUS” poprzez wydawanie skierowań dla osób potrzebujących pomocy w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020.

Ośrodek w 2023 r. wydał 179 skierowań dla 450 osób do odebrania pomocy żywnościowej z Banku Żywności Podprogram 2021+.

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pod nazwą „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 - moduł II.

Na realizację programu Gmina Poniatowa otrzymała dotację celową z budżetu państwa w wysokości 80 % (34.732,00 zł) realizacji zadania a 20 % (8.683,30 zł) stanowił wkład własny gminy. Całkowity koszt realizacji programu wyniósł 43.415, 30 zł.

W ramach programu zakupiono 36 opasek bezpieczeństwa wraz z system całodobowej opieki nad seniorami na odległość.

Łącznie 42 osoby w wieku 65 lat i więcej korzystało z opaski bezpieczeństwa. Seniorzy wykonali łącznie 220 zgłoszeń do dyspozytora przy pomocy opaski bezpieczeństwa z tego 4 zakończyły się interwencją służb ratunkowych.

AD 2 i 3.

Informacja dotycząca zadań realizowanych na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

Cytowane ustawy uprawniają (po spełnieniu kryterium dochodowego) do otrzymania pomocy w formie:

1. zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania
2. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka ("becikowe")
3. zasiłek pielęgnacyjny
4. specjalny zasiłek opiekuńczy
5. świadczenie pielęgnacyjne
6. świadczenie rodzicielskie
7. składki na ubezpieczenie społeczne – za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna
8. składki na ubezpieczenie zdrowotne – za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna
9. zasiłku dla opiekunów
10. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dwojga i więcej dzieci podczas jednego porodu (tzw. becikowe gminne)

Okres zasiłkowy trwa od listopada do października następnego roku.

Charakterystyka rodzin:

L.p.	Charakterystyka rodzin	Wykonanie miesięczne											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	549	556	563	557	564	561	563	552	556	555	415	472
2.	Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny, w tym:	231	239	242	240	238	236	237	231	227	229	70	139
2.1.	- na jedno dziecko	64	68	70	72	72	69	68	65	62	72	17	39

2.2.	- na dwoje dzieci	87	91	92	90	89	90	90	87	86	79	24	48
2.3.	- na troje dzieci	55	55	55	54	53	54	55	55	55	58	20	36
2.4.	- na czworo i więcej dzieci	25	25	25	24	24	23	24	24	24	20	9	16
3.	Liczba rodzin pobierających zasiłek dla opiekuna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Wydatki, po uwzględnieniu zwrotów nienależnie pobranych świadczeń za I – XII 2023 r. wyniosły:

- **5 229 825,89 zł** - na realizację: zasiłków rodzinnych z dodatkami, zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń pielęgnacyjnych, świadczenia rodzicielskiego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, specjalnego zasiłku opiekuńczego
- **0 zł** – na realizację zasiłków dla opiekuna
- **576 093,16 zł** – na realizację składek emerytalno-rentowych (uwzględniając zwrot KRUS)
- **89 931,27 zł** – na realizację składek zdrowotnych
- **2 000,00 zł** – na realizację jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dwojga lub więcej dzieci podczas jednego porodu (środki własne Gminy)

Realizacja zadań na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103) – dot. świadczeń rodzinnych

Wydatki na realizację świadczeń rodzinnych za 2023 r. (I-XII) wyniosły **56 899,86 zł.**

Wydatki na realizację składek emerytalno-rentowych wyniosły **8 117,28 zł.**

Wydatki na realizację składek zdrowotnych wyniosły **0,00 zł.**

Koszty obsługi zadania wyniosły **1 479,22 zł.**

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2023 r.											
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
6	5	5	4	4	4	4	4	4	3	3	3

Informacja dotycząca zadań realizowanych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Osoba uprawniona – to osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł. Świadczenia z funduszu przysługują, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1209 zł.

Od okresu zasiłkowego 2020/2021, przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wprowadzono tzw. mechanizm „złotówkę za złotówkę”, który zakłada, że przekroczenie progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, tj. kwoty 1209 zł. miesięcznie na osobę w rodzinie, nie będzie skutkować automatycznie utratą prawa do tych świadczeń. Świadczenie będzie wówczas przysługiwać w wysokości pomniejszonej o kwotę przekroczenia kryterium. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” wynosi 100 zł.

Ośrodek prowadzi też działania wobec dłużników alimentacyjnych mieszkających na terenie Gminy.

Okres zasiłkowy trwa od października do września następnego roku.

W 2023 r. udzielono pomocy następującym rodzinom:

- Liczba rodzin pobierających świadczenia - 0 /w tym rodzin bez dochodu - 0/
- Liczba osób uprawnionych do świadczeń wychowywanych przez osobę pozostającą w związku małżeńskim z osobą zobowiązaną do alimentacji – 0
- Liczba osób uprawnionych do świadczeń, wychowywanych przez osobę pozostającą w związku małżeńskim z osobą niezobowiązaną do alimentacji – 0
- Liczba osób uprawnionych do świadczeń wychowywanych przez rodzica niepozostającego w związku małżeńskim – 0
- Liczba osób uprawnionych do świadczeń pobierających świadczenie z funduszu na siebie – 0
- Liczba osób uprawnionych otrzymujących świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z tego w wysokości:
 - do 100zł – 0 osób
 - od 100, 01 do 200 zł – 0 osoba
 - od 200, 01 do 300 zł – 9 osób
 - od 300, 01 do 400 zł – 15 osób
 - od 400, 01 do 500 zł – 52 osoby

Realizacja świadczeń po uwzględnieniu zwrotów nienależnie pobranych świadczeń za bieżący rok za I - XII 2023 r. – 422 492,01 zł; z tego na osobę uprawnioną w wieku:

- 0 – 17 lat – 339 163,08 zł
- 18 – 24 lata – 80 178,93 zł
- 25 lat i więcej – 3 150,00 zł

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych;

- z tytułu funduszu alimentacyjnego i odsetek: 234 278,10 zł
- z tytułu zaliczki alimentacyjnej: 18 769,45 zł

AD 5.

Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołanego Zarządzeniem Burmistrza Poniatowej z dnia 5 czerwca 2018 r. funkcjonującego do 19 września 2023 r. oraz Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Poniatowej powołanego Zarządzeniem Burmistrza Poniatowej z dnia 19 września 2023 r.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele instytucji działających na terenie Gminy Poniatowa oraz powiatu opolskiego, których działania obejmują teren Gminy Poniatowa.

W dniu 22 czerwca 2023 r. weszły w życie znovelizowane przepisy, które wprowadziły szereg zmian w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Główna zmiana polegała na zmianie nazwy ustawy na Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Wprowadzone zmiany wymogły powołanie na nowo Zespołu Interdyscyplinarnego co nastąpiło na mocy Zarządzenia z dnia

19 września 2023 r. Od tego czasu funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Poniatowej.

Zgodnie z ustawą w skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) Policji;
- 4) oświaty;
- 5) ochrony zdrowia;
- 6) organizacji pozarządowych.

Mogą także wchodzić przedstawiciele:

- 1) Żandarmerii Wojskowej, jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową,
- 2) kuratorzy sądowi,
- 3) prokuratorzy,
- 4) przedstawiciele innych podmiotów niż określonych powyżej działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Ustawowy warunek składu zespołu został spełniony co przedstawia poniżej podany skład Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Poniatowej, w którym znajdują się reprezentanci:

- Ośrodka Pomocy Społecznej w Poniatowej – 2 osoby
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu Lubelskim z siedzibą w Poniatowej- 1 osoba
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poniatowej – 1 osoba
- Komisariatu Policji w Poniatowej – 2 osoby
- Sądu Rejonowego w Opolu Lubelskim – 1 osoba
- Poradni Psychologiczno-pedagogicznej w Opolu Lubelskim – 1 osoba
- Zespołu Szkół w Poniatowej – 1 osoba
- Szkoły Podstawowej im. S. Żeromskiego w Poniatowej – 1 osoba

- Szkoły Podstawowej im. M. Konopnickiej w Kraczewicach – 1 osoba
- Szkoły Podstawowej im. J. Kochanowskiego w Poniatowej Koloni – 1 osoba
- Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Kowali Drugiej – 1 osoba
- Szkoły Podstawowej im. E. Szelburg-Zarembiny w Niezabitowie – 1 osoba
- Społecznej Szkoły Podstawowej w Dąbrowie Wronowskiej – 1 osoba
- Przedszkola Miejskiego w Poniatowej – 1 osoba
- Samodzielnego Publicznego Sanatorium Gruźlicy i Choroby Płuc w Poniatowej – 1 osoba
- Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – 1 osoba
- Towarzystwa Wspierania Rodzin – 1 osoba

Obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu zapewni Ośrodek Pomocy Społecznej w Poniatowej.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego według znowelizowanych przepisów ustawy należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa powyżej, w szczególności przez:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
8. przekazywanie informacji, w przypadku zmiany miejsca zamieszkania osoby, w stosunku co do której są realizowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty”, oraz dokumentacji wytworzonej w trakcie procedury „Niebieskie Karty”;
9. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
10. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, polegającego na uporczywym nie stosowaniu się do obowiązku:
 - zgłoszenia się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
 - dostarczeniu grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową, w terminach określonych w przepisach ustawy;
 - ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową lub programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w terminach określonych przez podmiot realizujący te programy;

- dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową lub programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.

Zespół Interdyscyplinarny do 19 września 2023 r. odbył 3 posiedzenia w trakcie których omawiano sytuację rodzin, wobec których realizowana jest procedura „Niebieskie Karty”, analizowano działania podejmowane przez grupy robocze, omawiano planowane zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, omawiano bieżące problemy napotymane w trakcie działań pomocowych rodzinom doświadczającym przemocy, wymieniano się informacjami o rodzajach świadczonej pomocy w poszczególnych placówkach, dyskutowano o działaniach jakie należało by podjąć w kwestii skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie z uwzględnieniem pomocy dzieciom w przypadku bezpośredniego narażenia na utratę zdrowia lub życia.

Od 19 września Zespół odbył 4 posiedzenia w trakcie których opracowano i przyjęto regulamin zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej określający szczegółowe warunki jego funkcjonowania oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych, Przewodnicząca Zespołu informowała pozostałych członków zespołu o „Niebieskich Kartach”, które wpłynęły do Zespołu, o powołanych grupach diagnostyczno-pomocowych oraz o poszerzeniach składów grup diagnostyczno-pomocowych, rozpoczęto prace nad opracowaniem projektu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej, podjęto prace nad diagnozą problemu przemocy na terenie Gminy Poniatowa, omawiano problemy społeczności lokalnej dotyczące przemocy i trudów wychowawczych.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 29 września 2023 r. udzielili Przewodniczącej i jej Zastępcy upoważnień do samodzielnego powoływania grup diagnostyczno-pomocowych oraz do poszerzania składu grup diagnostyczno-pomocowych. W okresie od stycznia do 29 września 2023 r. funkcjonowało 59 grup roboczych, natomiast od 29 września do 31 grudnia 2023 r. powołano 17 grup diagnostyczno-pomocowych. Grupy robocze i diagnostyczno-pomocowe zajmowały się sytuacją 64 rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty.

W 2023 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 67 formularzy NK-A wobec 49 rodzin z tego:

- 21 „NK-A” wdrożył Ośrodek Pomocy Społecznej w Poniatowej
- 3 „NK-A” wdrożyła Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poniatowej
- 33 „NK-A” wdrożyła Policja
- 3 „NK-A” wdrożyła Oświata
- 7 „NK-A” wdrożyło Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu Lubelskim
- 0 „NK-A” wdrożyła Ochrona Zdrowia

Grupy robocze i diagnostyczno-pomocowe odbyły 190 posiedzeń wobec 64 rodzin.

- 1 posiedzenie dotyczące sprawy wszczętej w 2019 r.
- 1 posiedzenie dotyczące sprawy wszczętej w 2021 r.
- 34 posiedzenia dotyczące spraw wszczętych w 2022 r.
- 154 posiedzenie dotyczące spraw wszczętych w 2023 r.

Procedurą objętych było 64 rodziny – 189 osób, w tym 156 osób dorosłych i 33 dzieci.
W 2023 r. zakończono 45 procedur w tym:

- 23 procedury z powodu ustania przemocy w rodzinie;
- 22 procedury z powodu braku zasadności podejmowania działań;
- 2 procedury odstąpiono od dalszych działań;

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach prac w grupach roboczych i diagnostyczno-pomocowych pojęli następujące działania:

- monitorowali sytuację rodzin objętych procedurą „NK” poprzez regularny monitoring polegający na wizytach w środowisku lub kontakcie telefonicznym przynajmniej 1 raz w miesiącu;
- udzielili poradnictwa socjalnego 64 rodzinom, w których wszczęta była procedura „NK”;
- informowali o instytucjach świadczących bezpłatną pomoc, na terenie gminy i powiatu, osobom doznającym przemocy domowej;
- złożyli 9 wniosków do GKRPA
- złożyli 16 zawiadomień do Prokuratury Rejonowej w Opolu Lubelskim o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
- przydzielono asystenta rodziny do współpracy z 2 rodzinami, w których występuje przemoc domowa.

Grupy robocze i diagnostyczno-pomocowe sporządziły 47 formularzy „NK-C” w trakcie spotkań z osobami doznającymi przemocy i 29 formularzy „NK-D” z osobami sprawującymi przemoc w rodzinie/domową.

AD 6.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań własnych gminy należy między innymi *współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka czy placówce opiekuńczo-wychowawczej.*

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 30% wydatków – w drugim roku pobytu dziecka
- 50% wydatków – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka

W 2023 r. – w pieczy zastępczej przebywało **27 dzieci**. Gmina Poniatowa poniosła wydatki na łączną kwotę **315 259,15 zł** w tym za:

- 5 dzieci w rodzinnym domu dziecka
- 12 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej
- 6 dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej
- 4 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej

AD 7.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - obowiązującej od 01 kwietnia 2016 r.

Świadczenie wychowawcze przysługiwało w wys. 500 zł miesięcznie – do ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Od 1 lipca 2019 r. świadczenie przysługuje na dziecko niezależnie od dochodu rodziny.

Od 1 stycznia 2022 r. realizacją ustawy o świadczeniu wychowawczym zajmuje się ZUS (dot. wniosków złożonych od 01.01.2022 r.). Od stycznia 2024 r. zwaloryzowano świadczenie.

Ośrodek wypłacał świadczenia wychowawcze za okres - do 31 maja 2022 r. Obecnie wypłata realizowana jest w związku z dokumentacją przesyłaną z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, który jest organem właściwym do ustalania koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W okresach, w których Wojewoda Lubelski ustali, że nie mają zastosowania przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego organem właściwym do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Poniatowej.

I. Realizacja Programu 500+ w 2023 r., od stycznia do czerwca:

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI
Kwota wypłaconych świadczeń	0	0	0	0	0	0
Liczba złożonych wniosków	0	0	0	0	0	0
Liczba dzieci, na które przyznano świadczenie	0	0	0	0	0	0

II. Informacja dotycząca realizacji Programu 500+ w 2023 r. od lipca do grudnia:

Wyszczególnienie	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Kwota wypłaconych świadczeń	0	28017,86 (koordynacja)	0	500,00 OPS	0	18000,00 (koordynacja) 314,92 OPS
Liczba złożonych wniosków	0	0	0	0	0	0
Liczba dzieci, na które przyznano świadczenie	0	2 (koordynacja)	0	1 OPS	0	2 (koordynacja) 1 OPS

Łączne wydatki w 2023 r. wyniosły – 46 832,78

z tego: 814,92 zł - decyzja OPS i w ramach koordynacji: 46 017,86 zł.

AD 8.

Realizacja zadań w ramach ustawy „Za życiem”

Pomoc materialna przysługuje z uwagi na: **ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu – na podstawie zaświadczenia lekarza posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.**

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa na wstępie, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł.

Świadczenie przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

W 2023 r. nie było wniosków w ramach ustawy „za życiem”, co za tym idzie, nie nie wypłacono żadnego świadczenia.

AD 9.

Realizacja zadań wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska

Ośrodek Pomocy Społecznej wydaje także **zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej**, o którym mowa w art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.), w celu złożenia go z wnioskiem o podwyższony poziom dofinansowania z Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.

W 2023 r. wydano 116 takich zaświadczeń: 97 dla gospodarstw wieloosobowych i 19 dla gospodarstw jednoosobowych. Nie było odmowy wydania zaświadczenia.

AD 10.

Realizacja zadań na podstawie art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103)

„Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe”.

Jednorazowe świadczenie pieniężne dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – w 2023 r. wypłacono 4 świadczenia w wysokości 300 zł na osobę, na łączną kwotę 1 200,00 zł (wraz z kosztami obsługi wydatki wyniosły 1 224,00 zł).

AD 11.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Poniatowej zajmuje się realizacją dodatku mieszkaniowego od 1 kwietnia 2023 r.

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy wypłacaną przez gminę, mającą na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy przeznaczoną dla osób, które spełniają łącznie trzy warunki:

1. posiadają tytuł prawny do lokalu:

- podnajemcom lub podnajemcom lokali mieszkalnych, mieszkającym w tych lokalach;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność oraz właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

2. zamieszkują lokale mieszkalne spełniające kryterium metrażowe:

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu nie przekracza określonej dla danej liczby osób powierzchni (powierzchnia normatywna) o więcej niż 30% (lub 50% jeśli wielkość pokoi i kuchni nie przekracza 60% powierzchni całego lokalu).

- 35 m² (max. 45,5 m²) - dla 1 osoby
- 40 m² (max. 52,0 m²) - dla 2 osób
- 45 m² (max. 58,5 m²) - dla 3 osób
- 55 m² (max. 71,5 m²) - dla 4 osób
- 65 m² (max. 84,5 m²) - dla 5 osób
- 70 m² (max. 91,0 m²) - dla 6 osób

W razie zamieszkiwania w lokalu większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię użytkową o 5 m².

Powierzchnię normatywną powiększa się o 15 m², jeżeli:

- w lokalu mieszka osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim
- lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

3. spełniają kryterium dochodowe:

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekroczył 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarstwie jednoosobowym lub 30% w gospodarstwie wieloosobowym.

Przy wydawaniu decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego uwzględnia się kwotę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, poz. 1429, poz. 1672 z późn. zm.).

Od 9 lutego 2023 r. kryterium dochodowe wynosi **2 538,46 zł** w gospodarstwie jednoosobowym oraz **1 903,85 zł** w gospodarstwie wieloosobowym.

Wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnicę między poniesionymi wydatkami, przypadającymi na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu mieszkalnego, a kwotą wydatków poniesionych przez osobę ubiegającą się o dodatek mieszkaniowy w wysokości:

- 15% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie jednoosobowym;
- 12% dochodów gospodarstwa domowego –w gospodarstwie 2–4-osobowym;
- 10% dochodów gospodarstwa domowego –w gospodarstwie 5-osobowym i większym.

DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2023 r.:

MIESIĄC	LICZBA DODATKÓW MIESZKANIOWYCH	KWOTA W ZŁ
V	50	13699,70
VI	92	26408,83
VII	133	38638,99
VIII	187	53636,57
IX	206	58547,21
X	303	85968,74
XI	266	76951,65
XII	271	78831,02
RAZEM	1508	432682,71

W 2023 r. wypłacono 1508 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 432 682,71 zł. Odzyskano 1 świadczenie nienależnie pobrane. Wydatki na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosły na ten cel: 432 365,53 zł.

AD 12

Od 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Poniatowej realizował zadanie zlecone Gminie w postaci obsługi refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r. na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022 r. poz. 2687).

Prawo do refundacji przysługuje pod warunkiem spełnienia przez gospodarstwo domowe kryterium dochodowego wynoszącego:

- 2100 zł dla jednoosobowego gospodarstwa domowego
- 1500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.

W przypadku złożenia wniosku o refundację w okresie:

- od 1 stycznia 2023 do 31 lipca 2023 r. uwzględnia się średni miesięczny dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w 2021 roku;
- po 1 sierpnia 2023 uwzględnia się średni miesięczny dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w 2022 roku.

Do wniosku o refundację podatku VAT odbiorca paliw gazowych w gospodarstwie domowym, załącza fakturę dokumentującą dostarczenie paliw gazowych obejmującą okres dotyczący wniosku oraz dowód uiszczenia zapłaty za tę fakturę. Dodatkowo dokonuje się weryfikacji w zakresie zgłoszenia lub wpisania głównego źródła ogrzewania gospodarstwa domowego w centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Tut. OPS w 2023 r. przyjął 98 wniosków.

Do **31.12.2023 r.** wypłacono świadczenia na łączną kwotę **14 973,60 zł**. Poniesiono należne 2% kosztów obsługi w wysokości **299,47 zł**.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej i finansowej mieszkańców gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty działające w systemie pomocy społecznej.

Epidemia COVID-19 a później wybuch wojny na Ukrainie, wymusił na wszystkich podjęcie wyzwań w nowej rzeczywistości i działań, które nie zakłócają funkcjonowania jednostki oraz zapewniają ochronę zarówno pracowników jak i klientów, korzystających ze wsparcia Ośrodka. W celu rozwijania funkcjonującego systemu pomocy społecznej opartego na ścisłej współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami publicznymi, Ośrodek Pomocy Społecznej uważa za potrzebne w szczególności:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej ma swoją siedzibę w budynku Urzędu Miasta na 3 piętrze (7 pomieszczeń) i na parterze (3 pomieszczenia). Po zainstalowaniu windy w budynku, co znacznie poprawiło dostępność dla wszystkich klientów, wskazanym byłoby zaadaptować całość pomieszczeń na 3 piętrze i przenieść dział świadczeń rodzinnych mieszczący się na parterze, co usprawniłoby pracę i ujednoliciłoby obsługę klienta. Wskazanym byłoby również zaadaptowanie pomieszczenia na organizację archiwum w piwnicach Urzędu, co pozwoli na inne wykorzystanie pomieszczenia obecnie zajmowanego na 3 piętrze. Niezbędnym jest też wyodrębnienie punktu obsługi interesanta na parterze budynku, co znacznie usprawni obsługę klienta.
3. Stałe podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej. OPS rozważa przekształcenie się w Centrum Usług Społecznych, w związku z tym niezbędna jest wykwalifikowana kadra. Dynamicznie zmieniające się przepisy prawa i delegowanie nowych zadań na pracowników Ośrodka również wymaga ciągłego uzupełniania i aktualizowania wiedzy. Ośrodek w tym celu ubiega się o dofinansowania szkoleń pracowników z Krajowego Funduszu Szkoleniowego przez Powiatowy Urząd Pracy w Opolu Lubelskim.
4. Obserwowany wzrost zadań, analiz i sprawozdawczości wskazuje na potrzebę ustanowienia dodatkowego stanowiska administracyjnego w pełnym wymiarze etatu.
5. Konieczne jest również wygospodarowanie środków finansowych na poprawę warunków wynagrodzeń kadry tut. Ośrodka. Poziom wynagrodzenia kadry Ośrodka jest niewspółmierny do realizowanych zadań i ponoszonej za nie odpowiedzialności. Realizowane przez Ośrodek zadania są trudne, wymagające specjalistycznej wiedzy i kwalifikacji, ciągłego dokształcania się, a klienci często roszczeniowi i agresywni, co powoduje, że praca w pomocy społecznej jest pracą niebezpieczną i obciążającą. Należy wskazać również, że obserwuje się spadek zainteresowania pracą w pomocy społecznej, który jest spowodowany nie tylko koniecznością posiadania wyższego wykształcenia ale również niskim poziomem wynagrodzeń, wysokimi wymaganiami formalnymi a także trudnym i specyficznym charakterem pracy. Ponadto obserwowany jest trend obciążania jednostki dodatkowymi zadaniami zleconymi, co także powoduje dezorganizację pracy i przeciążenie obowiązkami.
6. Ośrodek Pomocy Społecznej w dalszym ciągu zamierza wspierać się aktywnym udziałem sektora organizacji pozarządowych w realizacji różnorodnych działań mających na celu

wsparcie mieszkańców gminy oraz rozwiązywanie lokalnych problemów. W tym zakresie planuje się dalszy rozwój form współpracy i budowanie relacji partnerskich, zarówno z organizacjami, z którymi współpracowano w latach poprzednich, jak i nawiązanie współpracy z innymi organizacjami, podmiotami i partnerami społecznymi.

8. Prowadzenie dalszych działań związanych ze wspieraniem rodziny i systemem pieczy zastępczej na terenie gminy i kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny.

9. Ośrodek w 2023 r. zakończył realizację Projektu „Aktywizacja Społeczno-Zawodowa Klientów Ośrodka”, na podstawie umowy RPLU.11.01.00-06-0030/18 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 Oś Priorytetowa 11 WŁĄCZENIE SPOŁECZNE Działanie 11.1 Aktywne włączenie, w ramach konkursu otwartego: nr RPLU.11.01.00-IP.02-06-002/18 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa, umowa nr RPLU.11.01.00-06-0030/18-00 z dnia 20 maja 2019 r.

10. Konieczność bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego. Poradnictwo specjalistyczne w szczególności: prawne, psychologiczne i rodzinne powinno być świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Świadczone poradnictwo psychologiczne i prawne przy współpracy z organizacjami pozarządowymi we wcześniejszych latach cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców naszej gminy.

11. Rozwijanie pracy socjalnej z poszczególnymi grupami osób wymagającymi wsparcia oraz podejmowanie nowych działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.

12. Kontynuacja realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Poniatowa, a w szczególności kontynuacja pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Niezbędne jest wygospodarowanie środków finansowych na podnoszenie poziomu wiedzy i doskonalenie kompetencji zawodowych członków Zespołu Interdyscyplinarnego, poprzez udział w szkoleniach z zakresu zagadnień prawnych i psychologicznych.

13. Zachodzi konieczność pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację różnorodnych działań mających na celu wsparcie osób i rodzin oraz rozwój nowych form wsparcia.

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Poniatowej
A. Kocon
mgr Anna Kocon